

Rapport

Oversikt over regler for passbilder i utvalgte land

Bruk av religiøse
hodeplagg og krav om
synlige ører på passbilder

Versjon 2.0
Mai 2019

Religionsfrihetsgruppen
Norge

fb.com/RelFri
Kontakt.RelFri@gmail.com

Religionsfrihetsgruppen
Norge

fb.com/RelFri
Kontakt.RelFri@gmail.com

RAPPORT

TITTEL

Oversikt over regler for passbilder i utvalgte land

Bruk av religiøse hodeplagg og krav om synlige ører på passbilder

DISTRIBUSION

Justis- og beredskapsdepartementet

FORFATTER

MDA

REVIDERT AV

ZAL

SETT OVER AV

EHO

ANTALL SIDER

21

SAMMENDRAG

Denne rapporten studerer regler knyttet til passbilder i vestlige land samt i land som er på topplisten i the Henley Passport Index 2019. Formålet er å få en oversikt over regler knyttet til bruk av religiøse hodeplagg og hvorvidt landene har et påbud om synlige ører på passbilder. Norge innførte et slikt påbud i september 2014 og som per mai 2019 fortsatt er gjeldende.

Innholdsfortegnelse

Introduksjon	4
Australia	6
Belgia	6
Canada.....	7
Danmark.....	8
Fiji	9
Finland	10
Frankrike	10
Irland	11
Island.....	11
Italia	11
Japan	12
Kroatia.....	12
Luxembourg.....	12
Nederland.....	13
Norge.....	13
Singapore	15
Slovenia.....	15
Spania.....	16
Storbritannia.....	17
Sveits.....	17
Sverige	18
Sør-Korea.....	18
Tyskland.....	19
USA.....	19
Østerrike.....	20
Konklusjon.....	21

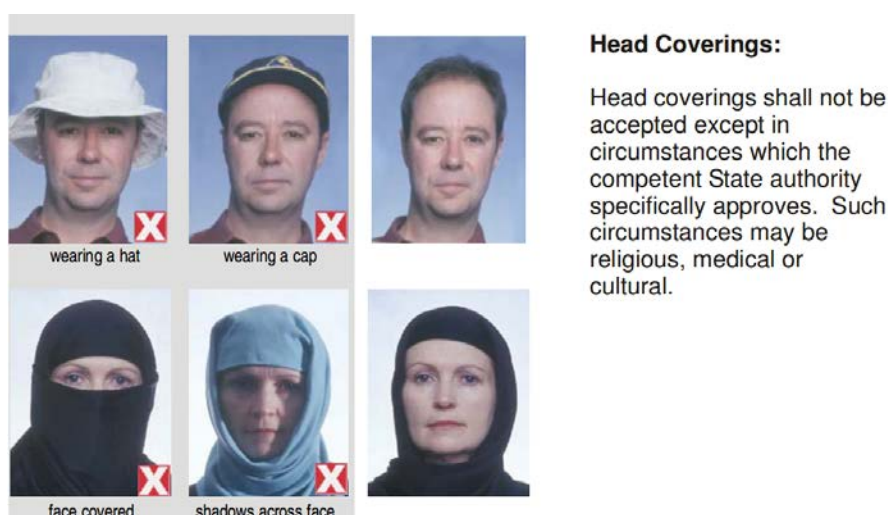
Introduksjon

De fleste land i verden, inkludert de europeiske, har adoptert noen felles retningslinjer for passbilder slik de er utformet av Den internasjonale organisasjonen for sivil luftfart (ICAO), et underorgan av FN. ICAO har i Dokument 9303 definert tekniske standarder og minstekrav, deriblant for ansiktsfoto, for reisedokumenter som pass. ICAO-standarden er i stor grad anerkjent som en internasjonal standard for reisedokumenter. Medlemmer av Schengen-avtalen har også utformet regler for ansiktsfoto for visum som følger ICAO-standarden, slik det blant annet er henvist til på nettsiden til Utlendingsdirektoratet (Udi).¹

I ICAO-standarden står det:

Head coverings shall not be accepted except in circumstances which the competent State authority specifically approves. Such circumstances may be religious, medical or cultural.

Det er vanlig internasjonal praksis å tillate bruk av religiøse hodeplagg på passbilder, slik ICAO-standarden åpner for. Samtidig inneholder ikke ICAO-standarden et krav om synlige ører på ansiktsfoto. Dette framgår blant annet av et illustrativt bilde for godkjent ansiktsfoto der det er en kvinne som bruker det religiøse hodeplagget hijab med ørene dekket til.

Figur 1: Illustrative bilder i Dokument 9303 av ICAO om bruk av hodeplagg i ansiktsfoto

Denne rapporten viser også at det er få forskjeller internasjonalt når det gjelder regler for passbilder. I denne rapporten presenteres regler knyttet til passbilder i utvalgte land der

¹ Utlendingsdirektoratet: "Bilde/passfoto". URL: <https://www.udi.no/ord-og-begreper/bildepassfoto/>

formålet er å studere reglene knyttet til bruk av religiøse hodeplagg og hvorvidt landene har et påbud om synlige ører på passbilder. I mange av disse landene gjelder de samme reglene for pass som for nasjonalt ID-kort, slik det er uttrykt i noen av de nettbaserte kildene som er henvist til i denne rapporten.

Rapporten er utarbeidet med hensikt om å stadfeste hvorvidt innføring av påbud om synlige ører på passbilder i september 2014 i Norge er sært i internasjonalt sammenheng eller ikke, og særlig sett opp mot land som Norge kan sammenligne seg med.

De utvalgte landene er i hovedsak vestlige, mange av dem europeiske og medlemmer i Schengen, og som Norge kan sammenligne seg med. Disse er: Australia, Belgia, Canada, Danmark, Fiji, Finland, Frankrike, Irland, Island, Italia, Kroatia, Luxembourg, Nederland, Norge, Slovenia, Spania, Storbritannia, Sveits, Sverige, Tyskland, USA og Østerrike. I tillegg er noen få andre land valgt ut da de har høyest poeng i the Henley Passport Index 2019, hvor Norge er på en delt femteplass sammen med flere av landene som er nevnt ovenfor.² Disse landene som er studert i tillegg er: Japan, Singapore og Sør-Korea. Indeksen rangerer land etter den globale mobiliteten som deres pass gir gjennom hvor mange land passet gir visumfri adgang til.

Landene som inngår i denne rapporten har pass som er forbundet med høy grad av sikkerhet, blant annet uttrykt gjennom at passholderne har fått visumfri adgang til andre land gjennom Schengen-avtalen eller andre avtaler.

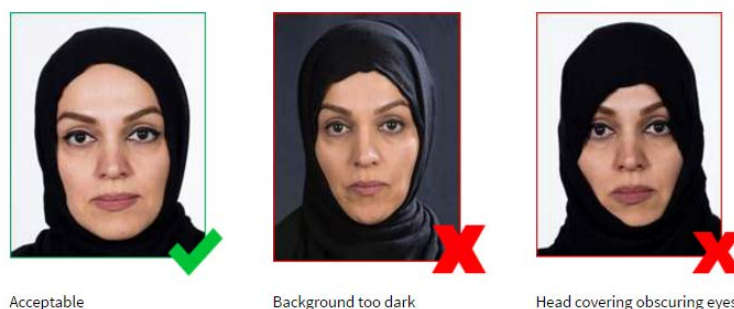
² Henley & Partners: «Full Global Ranking of the 2019 Henley Passport Index». URL: https://www.henleyglobal.com/files/download/HPI2019/Full_Q2_2019_Ranking.pdf

Australia

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

The Australian Passport Office skriver på sin nettside følgende: «If you usually cover your head for religious reasons, or you wear facial jewellery, your photo can include these items.» Det er ingen krav om synlige ører slik det framgår av de illustrative bildene.³

Figur 2: Godkjente og ikke-godkjente former for bruk av religiøst hodeplagg på passbilder i Australia

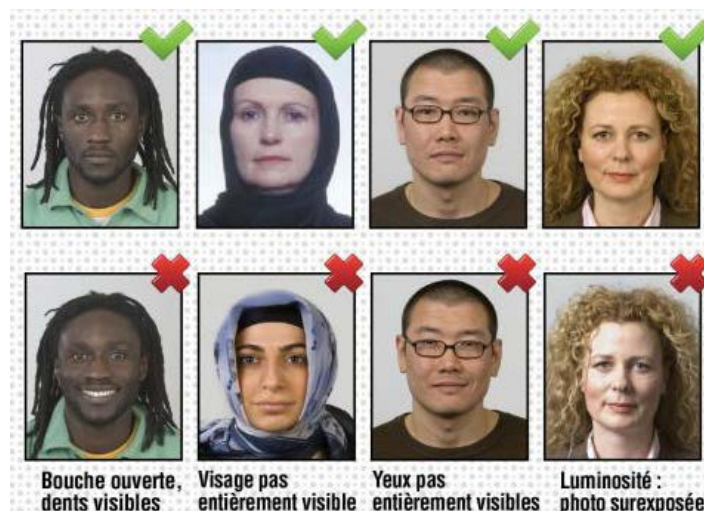
Belgia

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

I Belgia er det tillatt å bruke hodeplagg av religiøse årsaker så lenge panne, hake og delen foran ørene er synlige. Det er ingen krav om synlige ører.⁴

³ Australian Passport Office: "Passport photo guidelines". URL: <https://www.passports.gov.au/passports-explained/how-apply/passport-photo-guidelines>

⁴ Federal Public Service (FPS) Foreign Affairs, External Trade and Development Cooperation: "Exigences pour les photos de passeports, Kids-ID, cartes d'identité électroniques pour les Belges et documents de séjour pour les étrangers". URL: https://diplomatie.belgium.be/sites/default/files/downloads/2016_matrice_fr.pdf

Figur 3: Eksempler på godkjente og ikke-godkjente passbilder i Belgia, inkludert ved bruk av religiøst hodeplagg

Canada

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Regjeringen i Canada skriver på sin nettside: “The photos must show a full head without any head covering, unless it is worn for religious beliefs or medical reasons. However, the head covering must not cast shadows on the face and the full face must be clearly visible.” Det er ingen krav om synlige ører.⁵

⁵ Government of Canada: «Passport photo specifications”. URL: <https://www.canada.ca/content/dam/ircc/migration/ircc/english/pdf/pub/pass-photo-spec-eng.pdf>

Figur 4: Eksempler på godkjente og ikke-godkjente passbilder i Canada

Danmark

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Dansk politi skriver på sin nettside: “Hovedbeklædning tillades kun af religiøse grunde. Pande, hageparti og kindben skal være synlige.” Det er ingen krav om synlige ører.⁶

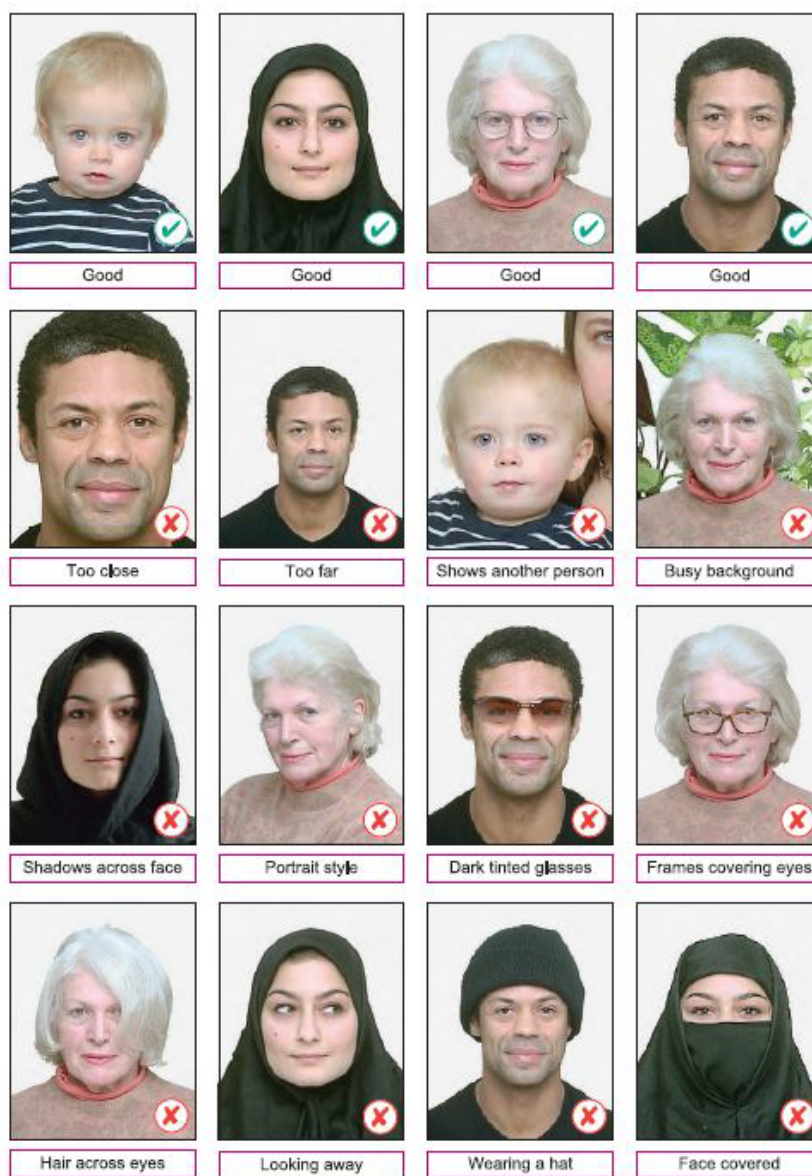
Figur 5: Godkjente og ikke-godkjente former for bruk av religiøst hodeplagg på passbilder i Danmark

⁶ Politi, Danmark: “Krav til pas- og kørekortfoto”. URL: <https://politi.dk/pas/krav-til-pas-og-koerekortfoto>

Fiji

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Det er tillatt å bruke religiøse hodeplagg i Fiji så lenge ansiktet er synlig. Det er ingen krav om synlige ører.⁷

Figur 6: Eksempler på godkjente og ikke-godkjente passbilder i Fiji, inkludert ved bruk av religiøst hodeplagg

⁷ Department of Immigration, Fiji: «Guidelines for Passport Photographs». URL: <http://www.immigration.gov.fj/travel-requirements/passport-photo-guidelines>

Finland

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Det er tillatt å bruke religiøse hodeplagg på passbilder i Finland så lenge ansiktet er synlig. Det er ingen krav om synlige ører.⁸

Figur 7: Godkjente og ikke-godkjente former for bruk av religiøst hodeplagg på passbilder i Finland

Frankrike

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: **NEI**
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

I Frankrike er bruk av hodeplagg forbudt på passbilder. Det er ikke fremsatt et krav om synlige ører.⁹

Figur 8: Bruk av hodeplagg er forbudt på passbilder i Frankrike

⁸ Polisen, Finland: «Anvisningar för passfoto». URL: https://www.poliisi.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/intermin/embeds/poliisiwwwstructure/31120_Passfotoanvisningar_28-4-2015.pdf?abd19f8b4c56d488

⁹ Direction de l'information légale et administrative: «Quelle photo fournir pour un titre d'identité (passeport, carte d'identité...) ?» URL: <https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F10619>

Irland

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Det er tillatt å bruke hodeplagg for religiøse årsaker på passbilder i Irland. Det er ingen krav om synlige ører. I de illustrative bildene for godkjente passbilder kan man se en kvinne hvor hennes hår dekker over ørene.¹⁰

Figur 9: Godkjent passbilde i Irland viser en kvinne hvor hår dekker til ørene

Island

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Island følger kravene for passbilder som er satt fram i ICAO-standarder og tillater bruk av religiøse hodeplagg. Det er ingen krav om synlige ører.¹¹

Italia

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Italiensk nasjonalpoliti viser på deres nettsider til ICAO-standarder for krav til passbilder. Bruk av religiøse hodeplagg er tillatt, som vist i Figur 1. Det er ingen krav om synlig ører.¹²

¹⁰ Department of Foreign Affairs and Trade, Irland: «Passport Photo Guidelines». URL: <https://www.dfa.ie/passports-citizenship/top-passport-questions/photo-guidelines/>

¹¹ Sýslumenn á Íslandi: «Leiðbeiningar um myndir í vegabréf». URL: <http://www.syslumenn.is/media/eydublod/Ljosmyndaleidbeiningar.pdf>

¹² Polizia di Stato - Italian National Police: «Fotografia passaporto». URL: https://www.poliziadistato.it/statics/10/fotografia_passaporto_web.pdf

Japan

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Det japanske utenriksdepartementet oppgir under det fjerde punktet for krav til passbilder at det er tillatt å bruke hodeplagg av religiøse årsaker. Det er ikke nevnt et krav om synlige ører.¹³

Kroatia

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

I Kroatia er det tillatt å bruke hodeplagg av religiøse årsaker så lenge ansiktet synes. Det er ingen krav om synlige ører.¹⁴

Figur 10: Godkjente og ikke-godkjente former for bruk av hodeplagg på passbilder i Kroatia

Luxembourg

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Regjeringen i Luxembourg ved Ministry of Foreign and European Affairs viser til ICAO-standarder for krav til passbilder. Religiøse hodeplagg er tillatt å bruke. Det er ingen krav om synlige ører.¹⁵

¹³ Ministry of Foreign Affairs of Japan: “旅 パスポート 券用提出写真についてのお”. URL: <https://www.mofa.go.jp/mofaj/files/000149961.pdf>

¹⁴ Innenriksdepartementet, Kroatia: “UPUTE ZA PRIPREMU FOTOGRAFIJA ZA E-DOKUMENTE”. URL: [https://mup.gov.hr/UserDocsImages/BannerZona/Upute%20za%20fotografije%202013%20\(2\).pdf](https://mup.gov.hr/UserDocsImages/BannerZona/Upute%20za%20fotografije%202013%20(2).pdf)

¹⁵ Ministry of Foreign and European Affairs (MFEA): “New ISO/ICAO photo guidelines”. URL: https://maee.gouvernement.lu/content/dam/gouv_maee/services-aux-citoyens/passeport/iso-icao-photo-guidelines.pdf

Nederland

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Det er tillatt å bruke religiøse hodeplagg på passbilder i Nederland. De illustrative bildene viser en muslimsk kvinne som bruker hijab og en mannlig sikh som bruker turban. Det er ingen krav om synlige ører. Reglene gjelder også for andre ID-kort og førerkort.¹⁶

Figur 11: Godkjente og ikke-godkjente former for bruk av religiøse hodeplagg på passbilder i Nederland

Norge

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: JA

Personer kan av religiøse grunner bruke hodeplagg på passbilder, ifølge den norske passforskriften. Hodeplagget må ikke tildekke noe av ansiktet eller mer av hodet enn det som er nødvendig. I 2014 ble forskriften endret hvor det ble lagt til et krav om at «Begge ørene skal være synlige.»¹⁷ Før 1. september 2014 var det tillatt å bruke religiøse hodeplagg uten å vise ørene på passbilder.

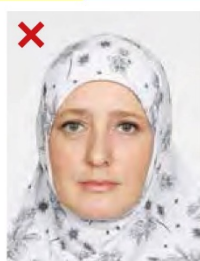
¹⁶ Rijksoverheid: «Eisen aan de pasfoto voor paspoort of ID-kaart». URL: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/paspoort-en-identiteitskaart/eisen-pasfoto-paspoort-id-kaart>

¹⁷ Politiet, Norge: «KVALITETSKRAV TIL FOTOGRAFIER I PASS». URL: <https://www.politiet.no/globalassets/02-tjenester-admin/pass/kvalitetskrav-passbilder.pdf>

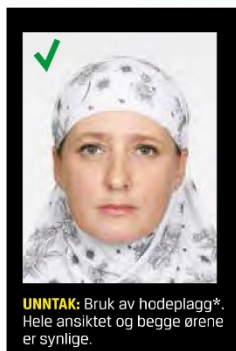

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

KVALITETSKRAV TIL FOTOGRAFIER I PASS

FEIL: Ørene er tildekket.

UNNTAK: Bruk av hodeplagg*.
Hele ansiktet og begge ørene
er synlige.

Figur 12: Godkjente og ikke-godkjente former for bruk av religiøst hodeplagg på passbilder i Norge etter endring av passforskriften i 2014

For nasjonale ID-kort er krav til ansiktsfoto fortsatt ikke bestemt. I utkastet til nasjonalt ID-kort fra Neue Design Studio som vant designkonkurransen i 2016, synes det å ikke ha vært fokus på synlige ører. I vinnerutkastet er det bilde av en kvinne hvor håret dekker for ørene.¹⁸ I forslag til ny forskrift om pass og nasjonalt ID-kort, som ble sendt ut på høring 07.03.2019 av justis- og beredskapsdepartementet, er det satt opp alternative forslag om å innføre et påbud eller ikke for ansiktsfoto for nasjonale ID-kort så vel som pass.

Figur 13: Vinnerutkastet til nasjonalt ID-kort i Norge fra Neue Design Studio viser en kvinne hvor hår dekker til ørene

¹⁸ Justis- og beredskapsdepartementet: "Elektronisk ID på nasjonalt ID-kort", 03.05.2016. URL: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/elektronisk-id-pa-nasjonalt-id-kort/id2499094/>

Singapore

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

På nettsiden til Immigration & Checkpoints Authority i Singapore står det følgende: “headgear worn in accordance with religious or racial customs is acceptable but must not hide any facial features.” Det er ikke nevnt et krav om synlige ører.¹⁹

Slovenia

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Religiøse hodeplagg er tillatt å bruke på passbilder i Slovenia. I de illustrative bildene for godkjente passbilder er det en muslimsk kvinne med hijab. Det er ingen krav om synlige ører.²⁰

¹⁹ Immigration & Checkpoints Authority: “Photo Guidelines”. URL: <https://www.ica.gov.sg/common/photo-guidelines>

²⁰ Innenriksdepartementet, Slovenia: «FOTOGRAFIJE ZA BIOMETRIČNE POTNE LISTINE, OSEBNE IZKAZNICE IN VOZNIŠKA DOVOLJENJA». URL: http://www.mnz.gov.si/fileadmin/mnz.gov.si/pageuploads/SOJ/word/PRIMERNA_FOTOGRAFIJA.pdf

Figur 14: Eksempler på godkjente passbilder i Slovenia, inkludert ved bruk av religiøst hodeplagg

Spania

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Det er tillatt å bruke religiøse hodeplagg på passbilder i Spania. Det er ingen krav om synlige ører.²¹

²¹ Ministry of Foreign Affairs, European Union and Cooperation, Spain: «REQUISITOS DE LAS FOTOGRAFÍAS PARA PASAPORTE Y VISADOS». URL: <http://www.exteriores.gob.es/Embajadas/PANAMA/es/ServiciosConsulares/Documents/22.%20requisitos%20fotografia.pdf>

Storbritannia

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Det er tillatt å bruke religiøse hodeplagg på passbilder i Storbritannia. Det er ikke nevnt et krav om synlige ører.²²

Figur 15: Eksempler på godkjente og ikke-godkjente passbilder i Storbritannia, inkludert ved bruk av religiøst hodeplagg

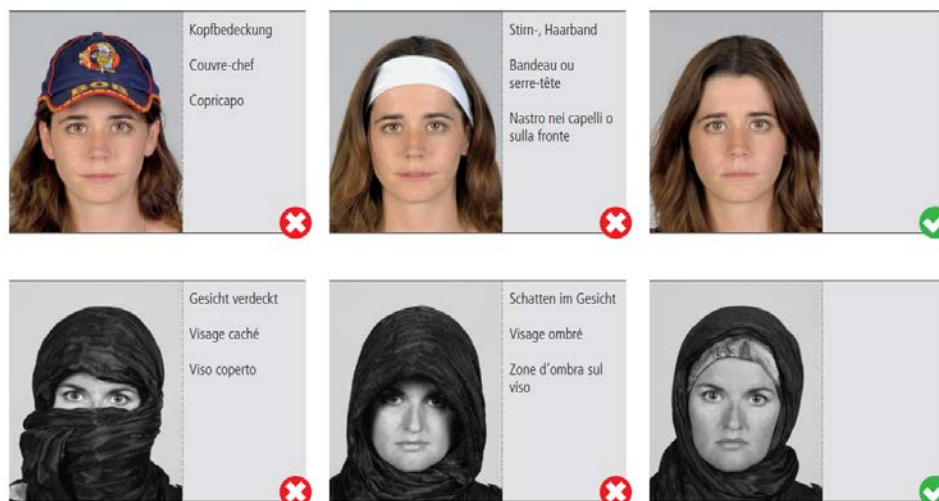
Sveits

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Det er tillatt å bruke religiøse hodeplagg på passbilder i Sveits. Det er ingen krav om synlige ører. Samme regler gjelder for nasjonale ID-kort.²³

²² Government, UK: «Get a passport photo». URL: <https://www.gov.uk/photos-for-passports>

²³ Federal Office of Police fedpol, Sveits: «Kriterien für die Annahme von Fotos für Pässe und Identitätskarten». URL: <https://www.schweizerpass.admin.ch/dam/data/pass/ausweise/fotomustertafel.pdf>

Figur 16: Eksempler på godkjente og ikke-godkjente passbilder i Sveits, inkludert ved bruk av religiøst hodeplagg

Sverige

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Det er tillatt med bruk av religiøse hodeplagg på passbilder i Sverige. Det er ingen krav om synlige ører.²⁴

Etter kontakt med det svenske justisdepartementet framgår det at det var inntil 2005 et påbud om foto av ørene sett fra siden i svenske pass, men at det var gjort unntak fra dette påbudet for personer som bruker religiøse hodeplagg. Påbudet ble avskaffet etter inntoget av biometriske pass i 2005.

Sør-Korea

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Utenriksdepartementets passavdeling i Sør-Korea viser til ICAO-standarden for krav til passbilder. De skriver på sin nettside (oversatt): «Religiøse hodeplagg er bare tillatt når de

²⁴ Polisen, Sverige: «Pass och nationellt id-kort». URL: <https://polisen.se/tjanster-tillstand/pass-och-nationellt-id-kort/>

brukes til alle tider i hverdagen, og hele ansiktet (fra panne til kjeve) skal være synlig.» Det er ingen krav om synlige ører.²⁵

Tyskland

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

I Tyskland er det tillatt å bruke hodeplagg av religiøse årsaker så lenge ansiktet synes tydelig. Det er ingen krav om synlige ører.²⁶

Figur 17: Godkjente og ikke-godkjente former for bruk av hodeplagg på passbilder i Tyskland

USA

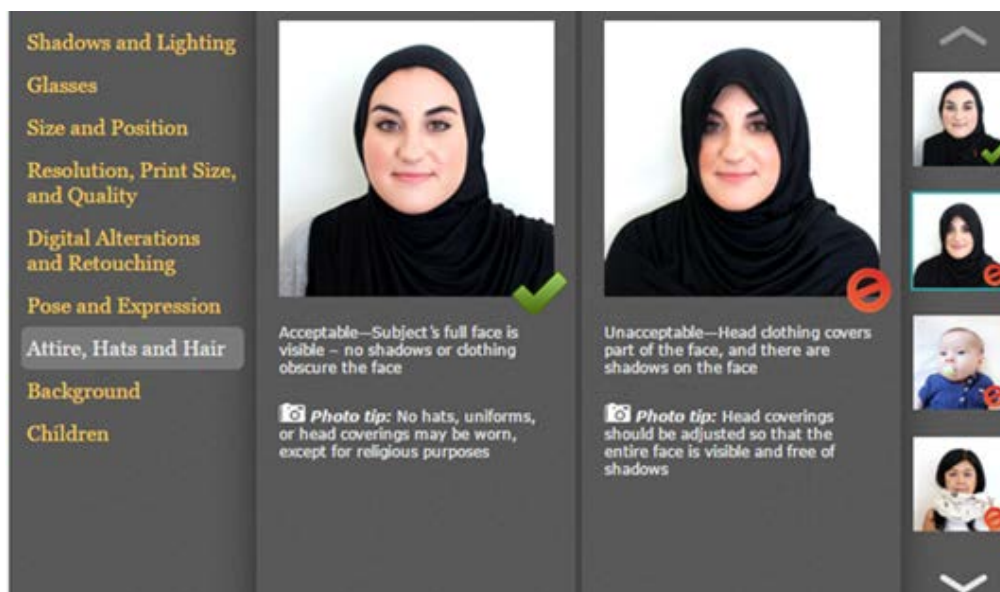
- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Det er tillatt med bruk av religiøse hodeplagg på passbilder i USA. Det er ingen krav om synlige ører.²⁷

²⁵ Utenriksdepartementets passavdeling, Sør-Korea: «Fotoregler (사진규정)». URL: <http://www.passport.go.kr/new/issue/photo.php>

²⁶ Federal Ministry of the Interior, Building and Community, Tyskland: "Foto-Mustertafel". URL: https://www.bmi.bund.de/SharedDocs/downloads/DE/veroeffentlichungen/themen/moderne-verwaltung/ausweise/fotomustertafel.pdf;jsessionid=FD4E6792C3EBE1C1C60FA084DE8871D3.1_cid364?_blob=publicationFile&v=3

²⁷ The Bureau of Consular Affairs, USA: «Passport Photos». URL: <https://travel.state.gov/content/travel/en/passports/requirements/photos.html>

Figur 18: Godkjente og ikke-godkjente former for bruk av religiøst hodeplagg på passbilder i USA

Østerrike

- ✓ Tillater bruk av religiøse hodeplagg: JA
- ✓ Påbud om synlige ører: NEI

Det østerrikske innenriksdepartementet skriver på sin nettside følgende (oversatt): «Hodeplagg er ikke tillatt, med unntak av for religiøse årsaker. Ansiktet må synes fra underkanten av haken til pannen. Det må ikke være noen skygger på ansiktet.» Det er ingen krav om synlige ører.²⁸

Figur 19: Godkjente og ikke-godkjente former for bruk av hodeplagg på passbilder i Østerrike

²⁸ Bundesministerium für Inneres: «FOTOMUSTER FÜR AUSWEISDOKUMENTE». URL: https://www.bmi.gv.at/607/files/Passbild_Kriterien.pdf

Konklusjon

Dokumentasjonen som er fremsatt i denne rapporten på regler knyttet til passbilder i vestlige land og land med høyest poeng i the Henley Passport Index 2019, viser to hovedtendenser:

1. Alle land tillater bruk av religiøse hodeplagg på passbilder med unntak av Frankrike.
2. Alle land har ikke et påbud om synlige ører på passbilder med unntak av Norge som innførte et slikt påbud i september 2014 og som per mai 2019 fortsatt er gjeldende.

Denne rapporten bekrefter at praksisen i Norge når det gjelder påbud om synlige ører på passbilder, ikke er i henhold til internasjonal praksis.

Påbudet representerer en krenkelse av retten til religionsutøvelse for personer som bruker religiøse hodeplagg som dekker til ørene. Kravet har hatt problematiske konsekvenser for norske borgere som bruker religiøse hodeplagg, blant annet har personer blitt nektet utstedelse av pass fordi de ikke har ønsket å vise ørene ved fotografering til passbilde.

Religionsfrihetsgruppen vil med denne rapporten oppfordre norske myndigheter om å åpne for unntak fra kravet om synlige ører på ansiktsfoto for personer som bruker religiøse hodeplagg.

Alle nettbaserte kilder er besøkt 14.05.2019.

Rapporten er også tilgjengelig på engelsk (kan fås etter henvendelse).

